

Sygn. akt I ACa 108/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 marca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Górczanowska (spr.)
Sędziowie:	SSA Władysław Pawlak SSA Regina Kurek
Protokolant:	st.sekr.sądowy Urszula Kłosińska

po rozpoznaniu w dniu 26 marca 2014 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki akcyjnej w K.

przeciwko Przedsiębiorstwu (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w L.

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Gospodarczego w Krakowie

z dnia 2 października 2013 r. sygn. akt IX GC 52/13

oddala apelację i zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 2700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 26 marca 2014 r.

Strona powodowa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K. domagała się zasądzenia od strony pozwanej Przedsiębiorstwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L. kwoty 100.126,38 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu, tytułem należności za sprzedany stronie pozwanej towar (co do kwoty 81.191,89 zł) i skapitalizowanych odsetek (co do kwoty 18.934,49 zł).

W sprzeciwie do wydanego w sprawie nakazu zapłaty strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa podnosząc zarzut przedawnienia, a także kwestionując legitymację strony powodowej wobec dokonania przez nią cesji wierzytelności na rzecz osoby trzeciej (...) spółki akcyjnej, na rzecz której strona pozwana dokonywała płatności.

Strona pozwana zarzucała nadto, iż wymienione w pozwie faktury zapłaciła zaś strona powodowa nie uwzględniła w swoich rozliczeniach kompensat;

Wyrokiem z dnia 2 października 2013r. Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział IX Sąd Gospodarczy zasądził od strony pozwanej Przedsiębiorstwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L. na rzecz strony powodowej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. w K. kwotę 100.126,38 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwot: 18.934,49 zł od dnia 23 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty, 4.416,40 zł od dnia 12 lutego 2010 roku do dnia zapłaty, 1.903,06 zł od dnia 28 grudnia 2009 roku do dnia zapłaty, 2.208,20 zł od dnia 26 lutego 2010 roku do dnia zapłaty, 45.352,65 zł od dnia 29 grudnia 2009 roku do dnia zapłaty, 1.708 zł od dnia 27 lutego 2010 roku do dnia zapłaty, 25.603,58 zł od dnia 26 stycznia 2010 roku do dnia zapłaty; zasądził od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 8.624 zł tytułem zwrotu kosztów procesu

Uzasadniając rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy podał, że strona powodowa sprzedawała towar stronie pozwanej, której zaległość w zapłacie wyniosła 81.191,89 zł. Ponadto, strona pozwana płaciła za towar z opóźnieniem, wskutek czego strona powodowa naliczyła stronie pozwanej odsetki za opóźnienie, które w zakresie sprzedaży towaru opisanego fakturami objętymi notami odsetkowymi będącymi przedmiotem pozwu wyniosły 18.934,49 zł. W trakcie współpracy strona powodowa zawarła umowę cesji z osobą trzecią - (...) spółką akcyjną, a strona pozwana płaciła za towar strony powodowej na rzecz ww. banku, przy czym nie wskazywała konkretnych tytułów płatności ograniczając się do wskazania, że jest to zapłata za kolejne faktury. Strona powodowa zaliczyła te wpłaty na poczet innych należności. Następnie pomiędzy stroną powodową, a bankiem doszło do rozwiązania umowy cesji i strona powodowa stała się uprawnioną do żądania zapłaty od dłużnika. Strona powodowa zawiadzała stronę pozwaną do zawarcia ugody przed sądem, a wniosek o zawiadanie przez sąd strony pozwanej do ugody został nadany w Urzędzie Pocztowym w dniu 27 grudnia 2011r.

Powyższe ustalenia doprowadziły Sąd Okręgowy do stwierdzenia, że powództwo jest uzasadnione i zasługuje na uwzględnienie w całości. Sąd skoncentrował się w szczególności na ocenie zarzutów strony pozwanej. Zarzut wadliwego określenia poziomu zadłużenia z uwagi na okoliczność, że strona pozwana płaciła określone kwoty, a strona powodowa dostarczała jej towar o mniejszej wartości, a tym samym jej zadłużenie zmniejszało się regularnie, wobec czego za punkt odniesienia zadłużenia należy przyjąć wezwanie do zapłaty z dnia 29 grudnia 2010r. w zakresie wartości towaru, za który nie zapłaciła, Sąd uwzględnił i roszczenie strony powodowej oceniał biorąc pod uwagę jako punkt wyjścia ww. wezwanie do zapłaty. Na jego podstawie ustalił, że wszystkie dochodzone pozwem kwoty zostały opisane w wezwaniu jako niezapłacone.

Oceniając zarzut zmniejszania zadłużenia poprzez wpłaty strony pozwanej Sąd pierwszej instancji zwrócił uwagę, strona pozwana płacąc należności za towar dostarczony przez stronę powodową wskazywała w opisie przelewu, że dany przelew jest dokonywany tytułem kolejnych faktur. Z analizy przedstawionego przez stronę powodową rozliczenia wynika, że wszystkie wpłaty wskazane przez stronę pozwaną zostały przyjęte przez stronę powodową i uwzględnione we wzajemnych rozliczeniach, jednakże na poczet innych faktur, aniżeli będące przedmiotem tego procesu. Sąd zatem odwołał się do przepisu art. 451 k.c., zgodnie z którym stroną zobowiązania, która może wskazać sposób zaliczania wpłaty jest przede wszystkim dłużnik (§ 1), a w dalszej kolejności uprawnienie to przechodzi na wierzyciela, o ile dłużnik przyjął pokwitowanie (§ 2). Dopiero w razie braku oświadczeń stron wierzycielności stosuje się regułę, że wpłatę zalicza się na poczet długu najdawniej wymagalnego (§ 3). Sąd wskazał, że w sprawie nie występuje pierwsza sytuacja bowiem strona pozwana nie wskazała, że zalicza wpłaty na poczet faktur objętych ww. pozwem. Mając na uwadze całokształt relacji pomiędzy stronami stwierdził, iż zarówno w wezwaniach do zapłaty, jak i do próby ugodowej wskazano jako niezapłacone faktury objęte pozwem, natomiast nie wymieniono w nich faktur, na poczet których strona powodowa zaliczyła wpłaty. To oświadczenie woli strony powodowej co do tego, który dług wciąż jeszcze nie został zapłacony, a który jest zapłacony, nie spotkał się z taką reakcją strony pozwanej, w której wynikałoby, że swoje wpłaty zaliczyła na poczet długów objętych fakturami opisanymi w pozwie. W ocenie Sądu Okręgowego, skoro zatem strona pozwana przyjęła wezwania do zapłaty, z których wynikało, że faktury objęte pozwem są wciąż nierozliczone i nie odniosła się do tego w ten sposób, że wskazała, że zapłaciła je poszczególnymi wpłatami, to strona

powodowa mogła zgodnie z dyspozycją art.451 § 2 k.c. uznać, że strona pozwana przyjmuje taki sposób rozliczenia i rozliczyć wpłaty strony pozwanej w sposób wskazany przez siebie.

Odnosząc się do zarzutu kompensat będących konsekwencjami faktu, że kupowane kable były dostarczane i fakturowane wraz z bębniami, następnie zwracanymi i fakturowanymi na poziomie 50 -70% ich pierwotnej wartości, Sąd Okręgowy zauważył, że strona pozwana w sprzeciwie twierdzi, że podstawą kompensaty był nie tyle dokument kompensaty, co wystawiona faktura. Tymczasem strona pozwana nie przedstawiła faktur, które nie zostały do dzisiaj skompensowane.

Zarzut strony pozwanej co do braku legitymacji czynnej strony powodowej w procesie z uwagi na zawarcie przez stronę powodową umowy cesji z osobą trzecią – bankiem, o czym zawiadomiono stronę pozwaną, Sąd pierwszej instancji uznał za niezasadny. Sąd podkreślił, że nie występuje sytuacja, w której strona powodowa domaga się od strony pozwanej zapłaty za towar, a tymczasem strona pozwana nadal regularnie płaci uprawnionemu z cesji ww. należności, a i sam bank domaga się wciąż zapłaty od strony pozwanej. Sąd podkreślił, że strona powodowa rozliczyła wszystkie wpłaty strony pozwanej dokonane na rzecz banku. Zdaniem Sądu strona powodowa logicznie wyjaśnia, że cesja stanowiła zabezpieczenie rozliczeń jej i banku, a po zakończeniu ww. rozliczeń ustalała podstawa zabezpieczenia i strona powodowa znów stała się uprawniona do dochodzenia swoich należności. Do akt sprawy została dołączona korespondencja pracowników banku potwierdzająca ww. stanowisko, a strona pozwana nie przedstawiła żadnego dowodu, że bank wciąż domaga się od niej zapłaty ceny za towar dostarczony przez stronę powodową. Ponadto podczas postępowania pojednawczego strona pozwana nie podnosiła zarzutu braku legitymacji strony powodowej, chociaż w tym czasie obowiązywała i była realizowana umowa cesji, gdyż strona pozwana wpłat za towar dokonywała wprost na rzecz banku.

Zarzut przedawnienia roszczenia Sąd Okręgowy uznał za niezasadny, przyjmując, że bieg przedawnienia został przerwany poprzez zawezwanie strony pozwanej do próby ugodowej przed sądem, z dnia 27 grudnia 2011r. Sąd wskazał na terminy wymagalności, a mianowicie: faktura nr (...) z dnia 14.10.2009 na kwotę 4416,40 zł z terminem zapłaty 11.02.2010; faktura nr (...) z dnia 28.10.2009 na kwotę 59253,46(1903,06) zł z terminem zapłaty 27.12.2009; faktura nr (...) z dnia 28.10.2009 na kwotę 2208,20 zł z terminem zapłaty 25.02.2010; faktura nr (...) z dnia 29.10.2009 na kwotę 45352,65 zł z terminem zapłaty 28.12.2009; faktura nr (...) z dnia 29.10.2009 na kwotę 1708 zł z terminem zapłaty 26.02.2010; faktura nr (...) z dnia 26.11.2009 na kwotę 21132,40(3253,18) zł z terminem zapłaty 25.01.2010; faktura nr (...) z dnia 26.11.2009 na kwotę 42632,31(22350,40) zł z terminem zapłaty 25.01.2010. Skoro zatem termin przedawnienia wynosi 2 lata, a termin przedawnienia rozpoczął bieg odmiennie dla poszczególnych faktur, ale począwszy od dnia 27 grudnia 2009r., to zawezwanie do próby ugodowej z dnia 27 grudnia 2011r. przerwało bieg przedawnienia. Z kolei dla roszczeń z tytułu skapitalizowanych odsetek termin przedawnienia wynosi 3 lata i rozpoczyna bieg począwszy od dnia 14 sierpnia 2009r. (nota nr NC900632) i w późniejszych terminach dla pozostałych trzech not. W efekcie także w zakresie skapitalizowanych odsetek zawezwanie do próby ugodowej z 27 grudnia 2011r. przerwało bieg przedawnienia.

Podsumowując, Sąd Okręgowy ustalił, że strona pozwana nie zapłaciła za towar opisany w fakturach będących podstawą pozwu. Ponadto inne faktury zostały zapłacone z opóźnieniem co sprawiło, że uzasadnione jest naliczenie odsetek za opóźnienie. Z tych względów Sąd uwzględnił powództwo w całości na podstawie art.535 k.c. i art.481 § 1 k.c. a odsetki zasądził zgodnie z żądaniem pozwu, na podstawie art.481 § 1 i 2 k.c., art.482 k.c. O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. uwzględniając kwotę 5007 zł tytułem opłaty od pozwu, 17 zł tytułem opłaty od pełnomocnictwa, 3600 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika.

Wyrok Sądu Okręgowego zaskarżyła w całości strona pozwana Przedsiębiorstwo (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w L., która zarzuciła:

I. Naruszenie przepisów postępowania cywilnego, mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj. art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej, sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania oceny

zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym w szczególności przedłożonych w toku postępowania dokumentów, co w konsekwencji doprowadziło do zupełnie błędnego przyjęcia. że:

a) Dochodzone pozwem świadczenie pieniężne jest świadczeniem wymagalnym, w sytuacji gdy prawidłowa ocena zgromadzonych prowadzi do tezy zupełnie przeciwnej;

b) Wniesione w sprawie powództwo zasługiwało na uwzględnienie, w sytuacji gdy jak wynika z prawidłowo ocenionego materiału dowodowego, objęte pozwem świadczenia co najmniej w części należało za przedawnione, a co więcej nie miały one cechy wymagalności albowiem zostały już spełnione przez pozwaną;

c) Pozwany nie spełnił świadczenia objętego pozwem, w sytuacji gdy dokumenty zgromadzone w sprawie jednoznacznie świadczą o tym, że wobec skutecznej, zgodnej z przepisami prawa cesji wierzytelności, przedmiotowe świadczenie zostało spełnione przez pozwaną do rąk uprawnionego wierzyciela, czym pozwany zwolnił się z istniejącego po jego stronie względem powódki długu;

d) Skoro strona powodowa rozliczyła wszystkie wpłaty strony pozwanej dokonane na rzecz banku, dochodzona pozwem kwota jest uzasadniona, w sytuacji gdy przyjęta przez Sąd w tym zakresie okoliczność pozostaje bez znaczenia, albowiem wobec istnienia w sprawie ważnej i skutecznej umowy cesji, pozwana spełniając świadczenie na rzecz uprawnionego wierzyciela - banku, tym samym zwolniła się z zobowiązania i bez znaczenia pozostaje okoliczność następcza, w postaci tego jak powódka rozliczyła poszczególne wpłaty;

e) Skoro cesja miała charakter zabezpieczenia, to nie czyniła banku wierzycielem w stosunku do pozwanej, a wobec spłaty należności którą zabezpieczała, powódka ponownie stała się uprawniona do dochodzenia swoich należności, w sytuacji gdy fakt rozwiązania umowy cesji - nawet tej zawartej na zabezpieczenia - bez poinformowania dłużnika o zwrotnym przeniesieniu wierzytelności - powoduje, że uprzednio poinformowany o cesji dłużnik, spełniając świadczenie do rąk wierzyciela uprawnionego z cesji działał w sposób prawidłowy, skutecznie zwalniając się z ciężących na nim zobowiązań;

f) Pozwany dokonując poszczególnych wpłat z tytułu należnych powódce świadczeń pieniężnych nie oznaczył rodzaju zobowiązania na poczet którego przedmiotowe wpłaty mają być zaliczone, w sytuacji gdy jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego, użyty przez pozwaną zwrot "kolejna faktura" następnie opisany na przelewie numerem faktury, wobec uprzednich ustaleń stron, co do tego które zobowiązania mają być spełnione, oraz które z nich ma być tym początkowy, jednoznacznie pozwalały powódce do zaliczenia wpłat zgodnie z uprzednimi uzgodnieniami, a nie w sposób dowolny jak to zostało uczynione;

g) Powódka była uprawniona do zaliczenia dokonywanych przez pozwaną wpłat według własnego uznania, w sytuacji gdy zgodnie z uprzednio dokonanymi przez strony ustaleniami w zakresie wzajemnej współpracy, winna rozliczać wpłaty zgodnie z zawartym porozumieniem, począwszy od pierwszej z ustalonej przez strony faktury VAT;

h) Pozwana przy dokonywaniu wpłat nie wskazała, że zalicza wpłaty na poczet konkretnych faktur, w sytuacji gdy wskazane w tym zakresie wynikało z uprzednich uzgodnień stron i w tym zakresie wystarczyło użyte przez pozwaną sformułowanie "tytułem kolejnych faktur";

i) Skoro pozwana przyjęła wystosowane do niej wezwania do zapłaty, z których wynikało, że faktury objęte pozwem są wciąż nierozliczone i nie odniosła się do tego w ten sposób, że wskazała, że zapłaciła je poszczególnymi wpłatami, to strona powodowa mogła uznać, że strona pozwana przyjmuje taki sposób rozliczenia i rozliczyć wpłaty strony pozwanej w sposób wskazany przez siebie, w sytuacji gdy po pierwsze na stronie pozwanej nie spoczywał żaden prawny obowiązek odpowiedzi na przesyłane na jej adres wezwania do zapłaty, a po drugie i co przede wszystkim przyjęta przez Sąd w tym zakresie konstrukcja ma wyłącznie charakter domniemania faktycznego, które w toku procesu zostało przez pozwaną w sposób skuteczny obalone, a zatem obecnie nie może być podstawą rozstrzygnięcia w sprawie;

.j) Objęta pozwem kwota wymagalnych świadczeń jest należna i uzasadniona, w sytuacji gdy jak zostało udowodnione w toku postępowania, przedmiotowa kwota nie odnajduje odzwierciedlenia w rzeczywistym stanie rzeczy, albowiem strony na pewnym etapie prowadzonej współpracy zgodnie ustaliły, że pozwana dokonując zapłaty określonych kwot za towar, następnie otrzymywała od powódki towar o faktycznie mniejszej wartości niż zapłacona, co z kolei miało służyć redukcji już istniejącego zadłużenia, a tym samym podane obecnie w pozwie przez powódkę kwoty na skutek w/w opisanego postępowania w rzeczywistości nie przedstawiają podanej przez powódkę wartości, albowiem zostały w toku współpracy zredukowane;

k) Poprzez zawezwanie strony pozwanej do próby ugodowej został przerwany bieg przedawnienia dochodzonych pozwem roszczeń, w sytuacji gdy na potwierdzenie żądanych należności strona powodowa nie przedstawiła wiarygodnych dokumentów, a tym samym nie uprawdopodobniła istnienia i wymagalności roszczeń objętych sporządzonym przez powódkę zestawieniem, w sytuacji gdy aby doszło do przerwania biegu przedawnienia poprzez złożenie wniosku o zawezwanie do próby ugodowej, tego rodzaju wnioski musi w sposób nie budzący wątpliwości wskazywać, o jakie roszczenia chodzi oraz źródło ich pochodzenia;

l) W sprawie nie doszło do przedawnienia roszczenia z tytułu odsetek naliczonych w związku z opóźnieniem pozwanej w zapłacie poszczególnych należności, w sytuacji gdy roszczenie o odsetki jako pochodna roszczenia głównego przedawnia się z upływem okresu przewidzianego dla roszczenia głównego, w tym wypadku wynoszącego 2 lata, a nie jak błędnie ustalił Sąd w terminie 3 lat.

2. Naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 512 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że pomimo powiadomienia pozwanej o dokonaniu przelewu wierzytelności z tytułu zobowiązań pieniężnych pozwanej względem powódki, a następnie dokonania przez pozwaną zapłaty należności na rzecz uprawnionego wierzyciela - banku, pozwana nie dokonała spełnienia ciążącego na niej zobowiązania i tym samym nie zwolniła się z zobowiązania, podczas gdy zgodnie z przywołanym przepisem - wykładanym a contrario - po zawiadomieniu dłużnika o przelewie, dłużnik aby skutecznie zwolnić się z długu, zobowiązany jest spełnić świadczenie do rąk nabywcy wierzytelności;

3. Naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 117 § 2 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i uwzględnienie powództwa w całości, w sytuacji gdy wobec skutecznie podniesionego przez pozwaną uzasadnionego zarzutu przedawnienia roszczeń - powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie;

4. Naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 118 k.c. poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że roszczenie odsetkowe jako roszczenie okresowe w każdym przypadku przedawnia się z upływem lat 3, podczas gdy roszczenie o odsetki z tytułu opóźnienia przedawnia się po 3 latach zgodnie z art. 118 k.c., ale nie później jednak niż z upływem terminu, w którym przedawnia się roszczenie o zapłatę kwoty głównej, który w przypadku roszczeń z tytułu sprzedaży dochodzonych w toku niniejszego postępowania wynosi 2 lata.

Wskazując na powyższe strona pozwana wносиła o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez oddalenie powództwa w całości; zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego za obydwie instancje według norm prawem przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja strony pozwanej nie znajduje uzasadnionych podstaw. Podniesione w niej zarzuty są nietrafne i nie wykazujące wadliwości wydanego rozstrzygnięcia. Sąd Okręgowy poczynił bowiem prawidłowe ustalenia faktyczne, wyrażając oceny, które nie pozostają w sprzeczności z zasadami logiki rozumowania czy doświadczenia życiowego i nie wykazują błędów natury faktycznej. Dokonana przez Sąd pierwszej instancji ocena dowodów nie nasuwa zastrzeżeń gdyż nie wykracza poza uprawnienia wynikające z przepisu art. 233 § 1 k.p.c. Podkreślić należy, iż dla skuteczności zarzutu dokonania błędnych ustaleń faktycznych będących wynikiem oceny dowodów, konieczne jest wskazanie przyczyn, dla których ta ocena dowodów nie spełnia kryteriów określonych w ustawie. Sąd drugiej instancji może bowiem zakwestionować dokonaną ocenę materiału dowodowego sprawy jedynie wtedy, gdy jest ona nielogiczna i

sprzeczna z pozostałym w sprawie materiałem dowodowym. Taka sytuacja nie zachodzi w sprawie niniejszej albowiem zarzucane w apelacji błędy w ustaleniach faktycznych nie miały miejsca, przede wszystkim zaś zarzuty te nie podważają ustaleń dokonanych w oparciu o dokumenty co do faktu zawarcia pomiędzy stronami umowy i sposobu jej realizacji, w tym wzajemnych rozliczeń oraz niezapłaconych przez pozwaną Spółkę należności. Ustalenia te Sąd Apelacyjny akceptuje i przyjmuje za podstawę własnego rozstrzygnięcia.

Przede wszystkim nie sposób podzielić zarzutu strony pozwanej o skutecznym dokonaniu cesji, co stanowiłoby przeszkodę w dochodzeniu przez stronę powodową roszczenia o zapłatę ceny. Jak wynika z materiału dowodowego, umowa przelewu wierzytelności z dnia 30 grudnia 2009 roku została zawarta przez stronę powodową z Bankiem (...) S.A. celem zabezpieczenia wierzytelności Banku z tytułu udzielonego stronie powodowej kredytu, z zastrzeżeniem w § 4 umowy warunku rozwiązującego, że jeżeli kredyt w całości zostanie spłacony, przelew straci moc i strona powodowa stanie się z powrotem wyłącznie uprawnionym do przelewanej wierzytelności. Zarzuty apelującego o dowolnej ocenie materiału dowodowego mają w istocie charakter jedynie polemiki z ustaleniami Sądu pierwszej instancji, tym bardziej, że apelujący nie podważa stanowiska Sądu, bowiem nie wskazuje, które dowody z dokumentów i w jakim zakresie dawałyby podstawy do ustaleń odmiennych. Skutek umowy przelewu został określony w jej § 7, według którego Bank miał prawo zaspokoić się z przedmiotu zabezpieczenia w przypadku zwłoki z zapłatą którejkolwiek z rat kredytu. (umowa przelewu – karta 211). Umowa przelewu na zabezpieczenie pozwala nabywcy korzystać z przelanej wierzytelności tylko w ramach wyznaczonych przez cel przelewu. Nie może więc rozporządzać przelaną wierzytelnością, jeśli nie będzie to konieczne, by zaspokoić wierzytelność zabezpieczoną. Zatem jedynym skutkiem przelewu objętego ww. umową było powiernictwo wierzytelności czyli to, że Bank miał dostęp do wierzytelności z możliwością zaspokojenia z nich swoich własnych roszczeń z tytułu kredytu, nie oznacza to jednak, że strona powodowa całkowicie utraciła wpływ na te wierzytelności, w szczególności prawo zaliczania wpłacanych przez dłużników kwot stosownie do uregulowań z art. 452 k.c., do którego odniósł się Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Należy też zwrócić uwagę, że przelew nie został uruchomiony a po spłaceniu kredytu przez stronę powodową stracił moc i jedynym uprawnionym stała się strona powodowa (karta 215). Zarzucany przez stronę pozwaną brak powiadomienia go jako dłużnika o utracie mocy przelewu nie ma wpływu na skuteczność tej utraty. Zaniechanie zawiadomienia dłużnika czy to o przelewie czy to o jego wygaśnięciu, ma jedynie ten skutek, że spełnienie świadczenia do rąk zbywcy (bądź nabywcy) przed zawiadomieniem dłużnika o przelewie (bądź jego wygaśnięciu) będzie skuteczne również wobec nabywcy (bądź zbywcy), chyba że dłużnik wiedział - bez względu na źródło tej wiedzy - o przelewie (lub ziszczeniu się warunku rozwiązującego). Zawiadomienie to może być ustne lub pisemne, może to być także jakakolwiek informacja, pochodząca od dowolnej osoby (K. Zawada (w:) System Prawa Cywilnego t. III str. 1052).

Strona pozwana nie wykazała, by świadczenia, które są obecnie dochodzone przez stronę powodową, spełniła na rzecz Banku i że obecnie strona powodowa ponownie żąda spełnienia tych samych świadczeń, co zaznaczył Sąd Okręgowy. Dlatego też fakt niezawiadomienia pozwanego na piśmie o wygaśnięciu przelewu jest pozbawione jakichkolwiek skutków i wpływu na treść rozstrzygnięcia. Trafnie bowiem Sąd Okręgowy przyjął, że opis przelewu jako zapłata „kolejnych faktur” nie był wskazaniem, który konkretnie dług strona pozwana chciała zaspokoić, nie można bowiem ustalić (wobec długoletniej współpracy stron), od której faktury należy rozpocząć zaliczanie. Sąd prawidłowo też przyjął, że wszystkie wpłaty wskazane przez stronę pozwaną zostały uwzględnione we wzajemnych rozliczeniach, jednakże na poczet innych faktur, niż objęte niniejszym postępowaniem, co znalazło oparcie w art. 451 § 2 k.c. Dopiero jednak przyjęcie przez dłużnika pokwitowania bez zastrzeżeń, co traktuje się jako dorozumianą zgodę, przesądza o przyjęciu wskazanego przez wierzyciela sposobu zarachowania oraz pozbawia dłużnika możliwości wskazania sposobu zarachowania (wyrok SN z dnia 24 czerwca 2005 r., V CK 806/2004, LEX nr 152459). W realiach niniejszej sprawy stanowisko Sądu pierwszej instancji, że za takie powiadomienie strony pozwanej można uznać zarówno wezwania do zapłaty, jak i do próby ugodowej, w których wskazano jako niezapłacone faktury objęte pozwem, pomijając inne, te na poczet których strona powodowa zaliczyła wpłaty. Strona pozwana nie podniosła żadnych zarzutów do wskazanych faktur, zatem rozliczenie strony pozwanej stało się prawnie wiążące.

Odnosząc się do zarzutu strony pozwanej, iż Sąd Okręgowy nie uwzględnił redukcji istniejącego już zadłużenia poprzez dostarczanie stronie pozwanej towaru o mniejszej wartości niż zapłacone kwoty, należy stwierdzić, że materiał dowodowy sprawy nie pozwolił na jego uwzględnienie. Strona pozwana nie przedstawiła na tę okoliczność żadnych dowodów, z których wynikałyby takie ustalenia stron, jak też by ten sposób rozliczeń był wykonywany. Jak podkreślił Sąd Okręgowy, strona pozwana za punkt odniesienia zadłużenia wskazała wezwanie do zapłaty z dnia 29 grudnia 2010r. w zakresie wartości towaru, za który nie zapłaciła, a Sąd do tego się zastosował i na podstawie tego wezwania ustalił poziom zadłużenia. Zarówno w wezwaniach do zapłaty z dnia 29 grudnia 2010 roku (karta 110-112), załączonych przez stronę pozwaną do pisma procesowego z dnia 6 listopada 2012 r., jak i w zawezwaniu strony pozwanej do próby ugodowej z dnia 27 grudnia 2011 r. (karta 88-89), wymienione są przedmiotowe należności jako niezapłacone.

Odnosząc się do zarzutu nieuwzględnienia zarzutu przedawnienia roszczenia Sąd Apelacyjny stwierdza, że nie jest on uzasadniony. Sąd Okręgowy prawidłowo bowiem przyjął, że w dacie złożenia w Sądzie Rejonowym Lublin-Wschód w Lublinie wniosku o zawezwanie do próby ugodowej, co miało miejsce w dniu 27 grudnia 2011 roku, doszło do przerwania biegu przedawnienia w stosunku do należności objętych tym wnioskiem. Pozew w niniejszej sprawie został złożony w dniu 27 sierpnia 2007 roku, zatem do przedawnienia nie doszło. Wbrew zarzutom apelującego, dotyczy to także odsetek za opóźnienie. Roszczenie o odsetki powstaje od chwili opóźnienia (już z pierwszym dniem opóźnienia, ale tylko co do odsetek za ten dzień) i dotyczy okresu aż do momentu, gdy dłużnik spełni świadczenie pieniężne. Odsetki stają się więc wymagalne począwszy od bezskutecznego upływu terminu spełnienia świadczenia głównego, czyli z upływem pierwszego dnia od wymagalności roszczenia głównego, aż do dnia jego zapłaty. W orzecznictwie dominuje pogląd, że odsetki zwłoki są świadczeniem okresowym i samodzielnie jurystycznie, dlatego przedawniają się w terminie trzyletnim, przewidzianym w art. 118 k.c. (wyrok SN z dnia 19 listopada 2004 r., II CK 175/04, LEX nr 146362; wyrok SN z dnia 24 lipca 1974 r., III CRN 146/74, LEX nr 7563; wyrok SN z dnia 17 lutego 2005 r., IV CK 579/04, LEX nr 176005). Odsetki z chwilą powstania uzyskują byt niezależny od długu głównego. Powoduje to odrębny bieg terminu przedawnienia tego roszczenia, według własnych reguł, przy czym roszczenie to ma charakter okresowy i przedawnia się z upływem lat trzech (wyrok SN z dnia 7 czerwca 2001 r., III CKN 369/00, LEX nr 52358). Spełnienie świadczenia głównego nie niweczy samego bytu roszczenia o odsetki, które w przypadku gdy do spełnienia świadczenia nie dochodzi, biegną do daty przedawnienia roszczenia głównego, bowiem tylko z nieprzedawnionym jeszcze roszczeniem głównym można wiązać następstwo w postaci opóźnienia w spełnieniu świadczenia (wyrok SN z dnia 12 grudnia 2002 r., V CKN 1573/00, LEX nr 77063)

Reasumując, Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu Okręgowego i akceptuje rozstrzygnięcie wyrażone w zaskarżonym wyroku. W tym stanie rzeczy apelację strony pozwanej należało oddalić jako nieuzasadnioną, na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono stosownie do wyniku sporu, na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz zgodnie z § 6 pkt 5, w zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. nr 163 poz. 1348 z późn.zm.)